

ΜΗ ΠΙΣΤΕΥΕ!

Τῇ ἀπορφανωθείσῃ δεσποινίδι Βιργινίᾳ Ζ***

Ἐχει θυέλλας ή ζωή, καλή μου Βιργινία·
Δὲν εἶνε πάντοτε φαιδρά, ἔαρινή αἰδρία.
Ρέουν ἀκόμη θελκτικὰ τῆς ἥβης σου τὰ ἔτη
Καὶ ή ψυχή σου ἀγνοεῖ πολλά, πολλὰ εἰςέτι.
Ἀκάνθας εἰς τὸν δρόμον σου πολλὰς θὰ ἀπαντήσῃς
Καὶ βάραθρος ἀπροεδόκητα θὰ ἀντιμετωπίσῃς.
Ἄν τὴν αὐλαίαν τῆς ζωῆς ὀλίγον ἀνασύρῃς,
Αἴ! τότε μετ' ἐμοῦ καὶ σὺ τὸν κόσμον θὰ οἰκτείρῃς.

Ω! δὲν γνωρίζεις τί εστι ἀκόμη κοινωνία!
Εἶνε ἀλλόκοτος, οἰκτρά, ἀτέρμων κωμῳδία·
Οἱ ἄνθρωποι ὑποκριταὶ καὶ θεαταὶ συνάμα
Παρέρχοντ' ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρᾶμα,
Ἄλλασσουν γλωσσαν, ἔκφρασιν καὶ πρόσωπον καὶ χρῶμα
Καὶ μυκτηρίζουν διτι χθὲς ἐλάτρευον ἀκόμα.
Δανείζουν καὶ δανείζονται φευδεῖς τὰς συγκινήσεις
Καὶ ἀμοιβαίως ἀπατῶντ' ἐπίσης.

Εἰς τὸν βωμὸν τοῦ κάλλους σου θυμίαμα θὰ καύσουν,
Τὴν ἀκοήν σου ψήθυροι ἡδύπαθεῖς θὰ ψαύσουν,
Εἰς πόθους τὴν καρδίαν σου θερμούς θὰ ἀψυπνίσουν,
Τὸ πνεῦμά σου μὲν θελκτικὰς εἰκόνας θὰ μεθύσουν.
Πλὴν πρόσεχε εἰς δέλεαρ ἐπαγωγὴν μη πέσῃς
Καὶ ή ψυχή σου ήττηθῆ μ' εὐήχους ὑποσχέσεις.
Ὕπὸ τὰ ρόδα κάποτε δ' ὅφις ἐνεδρεύει
Κ' ή ἀδωάτης τὸ κακὸν εὐκόλως δὲν μαντεύει.

(Αθῆναι, Ὁκτωβρίου 1886.)

Ἡθοποιοὶ τοῦ ἔρωτος περιπαθεῖς, αἰμύλοι,
Αἰσθήματα ἀνύπαρκτα μαστῶντες εἰς τὰ χείλη,
Μὲ δάκρυον αὐτοσχέδια, τίς οἶδε, θὰ ζητήσουν
Εἰς εἰδωλα εὐφρόσυνα νὰ σὲ ἀποκοιμίσουν.
Ἄλλος διμως ἢ ἀδώνα σου ψυχὴ ἀς μὴ πιστεύῃ,
Μὲ ἀρωματα ἐνίστε τὸ φεῦδος φαρμακεύει.
Ἐχη ή κακία θέλγητρα καὶ προσηγένεις τὸ θύμος
Καὶ πίπτει εὐκολώτερον ή ἀρετὴ συνήθως.

Ἄς μὴ πιστεύῃ ή ψυχὴ εἰς διτι βλέπει τὸ θύμα·
Ο φθόνος ἔχει τῆς πειθοῦς τὸ μέλι εἰς τὸ στόμα.
Ο, τι θαμβοῦ τὴν αἰσθήσιν εἶνε πολλάκις πλάνη.
Κ' ἐμπιστοσύνης ἔκφρασιν ἐνδύετ' ή πλεκτάνη.
Μὴ τῶν ὅδων δι βόρβορος δὲν φαίνεται μαρμαρίνων
Οταν τὸ φῶς ἀντανακλᾶ καὶ κλέπτῃ τῶν ἀστέρων;
Τῆς μοχληρίας εἰν' ἀβρά ἐνίστε ή γλῶσσα,
Δίδει πληγὰς θωπεύουσα, φονεύει μειδιάσσα.

Πρὶν τὴν ψυχήν σου αὔριον δι κόσμος ἐξαντλήσῃ,
Πρὶν η τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὸ πῦρ ἐντός σου σβύσῃ,
Εἰς τῆς ίδιας σου ψυχῆς τὸν κόσμον συγκεντρώσου
Κ' εἰς τὴν γαλήνην πίστευε τῆς συνειδήσεώς σου.
Μόνη τῆς εὐτυχίας σου τὸ πρόβλημα θὰ λύσῃς
Αρκεῖ ἐντός σου, φίλη μου, νὰ τὴν ἀναζητήσῃς.
Εἰς τὸ καθηκόν πάντοτε ἐπαναπαυομένη
Ζῆθι πιστή πρός σεαυτήν καὶ πρός τὸν κόσμον ξένη.

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ.

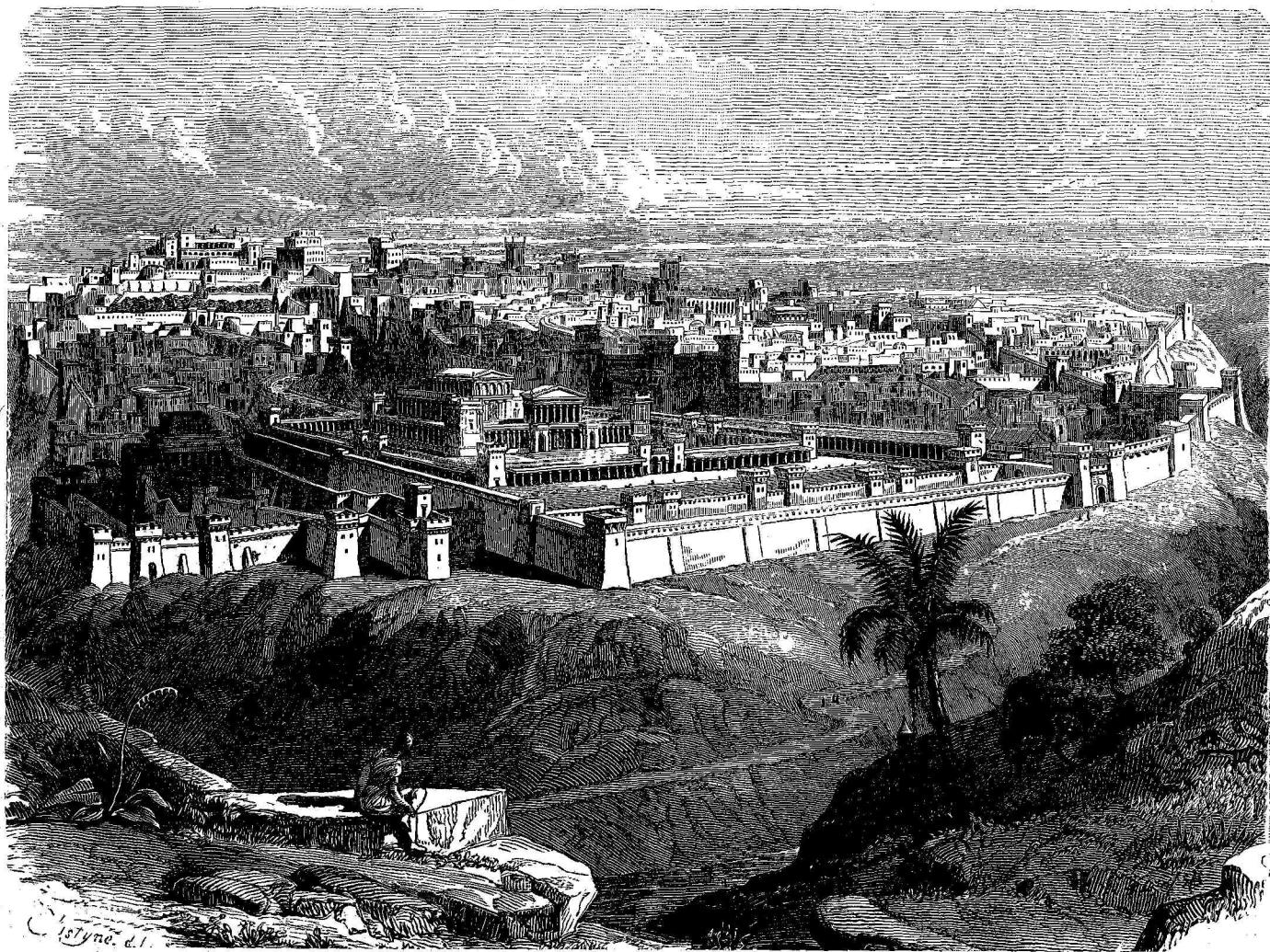
Η ΣΙΩΝ.

(μετὰ εἰκόνος.)

Προαιώνιος δόξα καὶ ἵεραι παραδόσεις κατέστησαν τὴν
ἀκρόπολιν τῆς Ἱερουσαλήμ κέντρον τῆς ἱστορίας τῶν λαῶν
τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως καὶ παριστῶσιν αὐτὴν εἰς τὴν
φαντασίαν μας ὡς ἑστίαν καὶ πηγὴν ὅλων τῶν ἀφηγήσεων,
ὅσας ή ἵερὰ ἱστορία παρέδωκεν ἡμῖν κεκοσμημένας διὰ τῆς
μελαγχολικῆς καὶ ἐπιχαρίτου ἀνατολικῆς γοητείας. Τύφοῦται
ἡ Σιών πρὸς νότον τῆς πύλης τοῦ Ἐβρών, τῆς κυριωτέρας
εἰς τὴν πόλιν εἰςόδου, ὅπου καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ἐπικρατεῖ
σχετικῶς μεγάλη καὶ ζωηρὰ κίνησις, ὅπου οἱ ἀγωγιαῖται
διὰ τῆς φωνῆς των παροτρύνουσι τὰ βαρέα φορτία φέροντα
κτήνη των νὰ σπεύσωσιν, οἱ ἀχθοφόροι ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ
ἰδικοῦ των φορτίου καὶ ὑπὸ τὸν ἀνυπόφορον καύσωνα κεκ-
μηκότες ἀσθμαίνουσι καὶ οἱ περίεργοι ξένοι τὰ πάντα παρα-
τηροῦσι καὶ ἔξετάζουσι τας καλλονὰς τῶν ἀγίων τόπων.
Ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ λέφου τούτου ἔκειτο πρὸ αἰώνων τὸ μεγα-
λοπρεπὲς μέγαρον τοῦ Ἡράδου μετα τῶν ἐπιζήλων κήπων
του καὶ τῶν τριῶν ὑψηλῶν πύργων, περικυκλούμενον ὑπὸ^{τειχῶν} ἔχόντων ὕψος τριάκοντα πήγεων. Τὸ φρούριον δὲ
τοῦτο καθίστατο σχεδὸν ἀπόρθητον καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν
πύργων, οἵτινες ήσαν διεσπαρμένοι κατὰ μῆκος τῶν τειχῶν
καὶ διότι οὗτοι ήσαν ἐκτισμένοι διὰ τετραπλεύρων λίθων
διατεταγμένων παρ' ἀλλήλους τοιουτοτρόπως, ὡς τε ἔκαστος
πύργος νὸν φαίνεται εἰς τὰ βλέμματα τοῦ θεατοῦ ὡς μία καὶ
μόνη γιγαντιαία πέτρα. Ότε δὲ τίτος ἐπόρθησε τὴν Ἱερου-
σαλήμ διὰ τῶν διωμάτων λεγεώνων, ἔκρινε καλὸν νὰ μὴ κα-
ταστρέψῃ τὴν ἀκρόπολιν ταύτην, διότι ἀμέσως ἐννόησεν ὅτι
ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ήρκει διγάριθμος ρωμαϊκὴ φρουρά
νὸν ἐπιτηρῆ τὴν πόλιν καὶ νὰ ἀρχῃ αὐτῆς. Άλλος ή πάλαι
ἐκείνη λαμπρότης καὶ μεγαλοπρέπεια τὴν σήμερον εἶνε τέ-
φρα καὶ ἐρείπια, μόνον δὲ οἱ δύο πύργοι Φασαὴλ καὶ Ἰππι-
κός, ὡς τοὺς δύνομάζει δι Ιωσηπός, ἴστανται ἀκόμη ὄρθροι
ἐπὶ τῶν ἐρειπίων, ὡς σιωπηλοὶ κήρυκες τῆς ἀσταθείας καὶ
φθορᾶς πάσης ἀνθρωπίνης δόξης καὶ ἀκμῆς. Μόλις κατὰ
τὸν 14. αἰώνα ἀνθροδομήθη ή ἀκρόπολις, ἀνεκαίνισθη δὲ
αὖθις κατὰ τὸν 16^ο αἰώνα. Το σύνολον ἀπετελεῖτο ὕδη
ἐκ πέντε ὁγυρῶν πύργων περιβαλλομένων ὑπὸ πλατείας τα-
φρου καὶ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν πυροβόλων νομίζομένων
ὡς ἀπορθήτου σχεδὸν προτειχίσματος. Τὸ παλαιότατον τῶν
οἰκοδομῶν τούτων τμῆμα εἶνε ἀναντιρρήτως ὁ λεγόμενος
πύργος τοῦ Δαυΐδ, δεστις ὑπὸ τῶν νεωτέρων περιηγήτων θεω-

ρεῖται ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ὑπὸ τοῦ Ἰωσῆπου Φασαὴλ ὄνομαζόμενον. Τὰ θεμέλια τοῦ μνημείου τούτου τῆς ἀρχαίας ἔβραϊκῆς ἀρχιτεκτονικῆς κατέρχονται εἰς τὴν πέριξ τάφορον ὑπὸ γωνίαν 45°, ἐπ' αὐτῶν δὲ στηρίζεται ὁ κυρίως πύργος ἔχων ὅψις 29,84 μέτρων. Καὶ ὡς πρὸς τὸ ὅψις τοῦ πύργου τούτου καὶ τὸ μέγεθος τῶν τετραγώνων λίθων, οὓς ὁ Ἰωσῆπος περιγράφει ἔχοντας 20 πήχεων πλάτος καὶ 5 πήχεων ὅψις, ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῆς σήμερον ἔξεταζομένης ποιότητος τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν εἰδήσεων τοῦ ἐν λόγῳ

λίτης. Ἐν αὐτῷ λέγει νῆ παράδοσις, ὁ προφητάνας ἔφαλε τοὺς ψαλμούς του καὶ ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ θαλάμου τούτου εἶδε τὴν ὥραίν Βηθσαβεὴ λουομένην καὶ ἐπεθύμησεν αὐτήν. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βιζαντινῆς Αὐτοκρατορίας οἱ χριστιανοὶ ἀνήρχοντο χάριν προσευχῆς εἰς τὰ ἀνωτέρα δώματα τοῦ πύργου καὶ ἐντεῦθεν ἥκουον φωνὰς ὑποκώφους καὶ φιδιηρίζουσας ἐν τῷ βάθει τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφάτ. Ἐξ ὅλων τούτων προάγεται τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ιστορίας καὶ τῶν παραδόσεων ἔξαγιασθὲν τοῦτο

Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΕΠΙ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ιουδαίου ιστοριογράφου. Ἄλλ' ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι οὗτος εἰς τὰς ἐκθέσεις αὐτοῦ σπανίως ἐπιζητεῖ τὰς λεπτομερείας, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ θυσιάζει τὴν γυμνὴν ἀλήθειαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεγαλοποιήσῃ τὰ πράγματα, δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν ὅτι πράγματι ὁ πύργος οὗτος τοῦ Δαυΐδ εἶναι ὁ παλαιὸς τοῦ Φασαὴλ, δεῖτις καὶ μόνος μεταξὺ ὅλων τῶν ἀλλών ἀλώβητος σχεδὸν καὶ ἀκέραιος διετηρήθη. Εἰς τὰ ἀνώτερα διαμερίσματα τοῦ πύργου ὑπάρχει δεξαμενὴ πρὸς περισυναγωγὴν τοῦ ἐκ τῆς βροχῆς ὅδατος, περιέχονται δ' ἐν τῷ αὐτῷ μέρει καὶ τὰ δώματα ὅπου κατὰ τὴν παράδοσιν διήγαγε τὸν βίον του ὁ βασιλεὺς Δαυΐδ. Ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῆς πλευρᾶς εὑρίσκομεν ἀπόκρυφον θάλαμον, εἰς ὃν οὐδεὶς ἀπιστος πρέπει νὰ εἰσέλθῃ καὶ τοῦ δποίου τὴν θύραν ἀσπάζεται μετὰ δέους καὶ σεβασμοῦ ὁ παρερχόμενος Ἰσραη-

μνημεῖον δὲν ὑπόκειται πραγματικῶς εἰς τὸν γενικὸν νόμον τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ καταστροφῆς, ἀφ' οὗ καὶ ἀπὸ τῶν Σταυροφοριῶν διεσώθη καὶ ὑπὸ τῶν μετέπειτα ἐπελθόντων κατακτητῶν διετηρήθη, καίτοι κατεδαφίσθησαν ὑπὸ αὐτῶν κατὰ τὸν 13^ο αἰώνα πάντα τὰ τείχη τῆς πόλεως. Καὶ ὁ ξένος, δεῖτις περὶ δυσμάς τοῦ 19^ο αἰώνος ἐπισκέπτεται τὴν ἀγίαν πόλιν, αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐνταῦθα, ἐπὶ τοῦ πύργου τοῦ Δαυΐδ, μεταπεσόντα εἰς τὸ παρελθόν καὶ πλησιάσαντα πρὸς τοὺς προγόνους του, οἵτινες προσεκύνουν τὰ μέρη ταύτα. Καὶ ἐν ᾧ νὴ φαντασίᾳ του ἀνίπταται εἰς ἱερὰς σφαίρας καὶ ἀναπολεῖ τὸν θεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ κήρυκα, τὸ βλέμμα του στρέφεται ἀκουσίως ἀπὸ τῶν λόφων τῆς σεβασμίας πόλεως πρὸς τὸν Γολγοθᾶν, πρὸς τὸ δρός τῶν Ἐλαιῶν καὶ πέραν αὐτοῦ πρὸς τὰ διαυγῆ καὶ ἀκίνητα ὅδατα τῆς Νεκρᾶς θα-

λάσσης, καὶ τέλος πρὸς τὰ κυανᾶς κορυφὰς τῶν ὄρέων τοῦ Μωάβ. Ἐνῷ δὲ ὁ δύων ἥλιος διὰ τῶν χλωμῶν ἀκτίνων του ἀποχαιρετίζει τὰς χρυσίζουσας θόλους τῶν τεμενῶν, ἀναδύουσι

πρὸς τῶν νοερῶν ὁφθαλμῶν του ὀνειροπολῆματα καὶ προσφιλεῖς μορφαὶ ἐκ τῆς ἀθώας καὶ εὐλαβοῦς παιδικῆς του ἥλικιας καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης φιλούρεζουσι τὰ χεῖλη του: Ιερουσαλήμ!

1. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ἐν σελ. 17). ‘Ο Κωνσταντῖνος ἔγεννήθη τῇ 2. Αὐγούστου 1868, τῇ δὲ 1. Δεκεμβρίου 1886 ἐωρτάσθη ἐν Ἀθήναις μεγαλοπρεπῶς ἡ ἔνηλικιός Του. Συμπληρώσας πέρυσι μετὰ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας τὰς θεωρητικὰς Αὐτοῦ σπουδὰς κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν, ἐνῷ ὑπηρετεῖ καὶ νῦν ὡς ἀνθυπολοχαγός. Μὲ τὴν στολὴν τῆς πρώτης ὑπηρεσίας Του παρέχομεν σήμερον τὴν εἰκόνα τοῦ λαμπροῦ νεανίου.

2. ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΘΥΓΙΑΙ (ἐν σελ. 21). ‘Οσάκις οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες καὶ Ρωμαῖοι ἔξηρχοντο εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, προεξέφερον προηγουμένως τοῖς θεοῖς θυσίας, ὅπως ἔξεμενίσωσιν αὐτοὺς καὶ τῇ βοηθείᾳ των τρέψωσι τὸν ἔχθρον εἰς φυγήν, δσάκις δὲ πάλιν ἔπανηρχοντο ἐκ τοῦ πολέμου νικηφόροι, ἔξέφραζον διὰ θυσιῶν τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνην των. Κατὰ πᾶσαν ἕορτὴν τοῦ δήμου ἐν γένει, ἡ ἐκάστης οἰκογενείας ἴδιᾳ ἔπρεπε νὰ τελεσθῶσι καὶ θυσίαι, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐν παντὶ διπάζουν σοβαρῷ. τοῦ βίου των συμβεβηκότι ἐθέωρουν ἀπαραίτητον τὴν σύμπραξιν καὶ ἀργαγήν τῆς θεότητος. ‘Οσον δὲ πολυπληθεῖς καὶ ποικίλοι ἦσαν οἱ προσκυνούμενοι θεοί, ἀλλοι τόσον διάφοροι τὸ εἶδος ἦσαν καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς τελούμεναι θυσίαι, ἀπασῶν δὲ χαριεστάτη ἀναμφιβόλως εἶνε ἡ προκειμένη, ἢν μετὰ τόσης τέχνης καὶ λεπτότητος ἔξεικόνισεν ἡ δόκιμος ζωγράφος Ἡρακόρων, ἐν Παρισίοις, αὐτῇ ἐκείνῃ, ἡτις ἐζωγράφησε καὶ τὴν περίφημον τῆς Τανάγρας ποιήτριαν, τὴν Κόρινθαν (ἴδ. Κλειοῦς, Τόμον Α', 1885, σελ. 325).

Πρὸς τῆς θεᾶς προσέρχονται περικαλλεῖς κόραι μόλις ὑπερηφανήσασαι τὸν οὐδὸν τῆς παιδικῆς ἥλικιας καὶ προσφέρουσιν εἰς τὴν προστάτιδα ὡς θυσίαν πᾶν ὅ,τι τὰς ἡτο προσφιλεῖς καὶ ἀγαπητὸν κατὰ τὴν φιλοπαίγμονα ἥλικιαν των, ἥδη δὲ μὴ ἀρμόζον εἰς τὸ παρθενικὸν αὐτῶν ἥθος, μὲ ἀλλους λόγους τὰ ἀδύρματα, τὰς πλαγγόνας των καὶ τὰς πολύχρωμα σφαιρίδια, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν δποιῶν ἵκετέουσι τὴν θεάν νὰ παράσχῃ αὐταῖς τὴν πρέπουσαν ἀμοιβὴν — τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ πεφιλημένου καὶ ἐκλεκτοῦ τῆς παρθενικῆς των ιαρδίας.

3. Η ΣΙΩΝ (ἐν σελ. 25. — ἀνγθ. σελ. 27).

4. Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΕΠΙ ΧΡΙΣΤΟΥ (ἐν σελ. 28). ‘Ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ καὶ ἴδιᾳ ἐν τοῖς βιβλίοις Ἰησοῦ τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν Κριτῶν γίνεται ἐπανειλημμένως μνεῖα τῆς πόλεως ταύτης, ἀλλ’ ἡ ἱστορία της ἀρχίζει κυρίως ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Δαυΐδ. Ἐπὶ μαράρων ἡ πόλις αὕτη ἦτο τὸ μῆλον τῆς Ἐριδος πολλῶν ξένων δυναστειῶν, ἔως οὖ ἔνα καὶ ἥμισυ αἰώνων πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἥμισυ οἱ Ἀσμοναῖοι κατέστησαν αὐτὴν αὐθίς ἐλευθέραν καὶ ἀνεξάρτητον. Ἐν ἔτει 64 π. Χ. κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου ὑπάτου Πομπηίου καὶ προσηρτήθη εἰς τὸ ὅλονεν αὐξανόμενον καὶ ἀκατασχέτως ἐπεκ-

τεινόμενον ῥωμαϊκὸν κράτος, ἵνα δὲ αἰώνα ἀργότερον απεπεράθη ν' ἀποσείση αὐθις τὸν βαρὺν ῥωμαϊκὸν ζυγόν, ἀλλα τῷ 70 μ. Χ. ἔτει ἐκυριεύμη μετ' ἀπελπιστικὴν ἀμυναν ὑπὸ τοῦ Τίτου καὶ κατεστράφη ὑπὸ αὐτοῦ ἐντελῶς, ἵνα πληρωμῇ τὸ ῥῆμα „οὐ μὴ μείνη πέτρα ἐπὶ πέτρας“. Ἐκ τῶν χρόνων τούτων διεσώθησαν μέχρις ἥμισυ λίαν περίεργοι εἰδήσεις περὶ τῆς τοποθεσίας της, τῶν ἐν αὐτῇ κτιρίων καὶ τῶν προτειχίζοντων τὴν ἀγίαν πόλιν ὁχυρωματικῶν ἔργων. Συνέκειτο τότε, ἐπομένως δὲ καὶ καδ' οὓς χρόνους ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ τῷ νέον καὶ σωτήριον θρήσκευμα, ἐκ τῆς ἀνω πόλεως, τῆς Σιών, ἡς ἴδια σημερινὴν εἰκόνα παρεμέσαμεν, καὶ ἐκ τῆς πρὸς Βορρᾶν ταύτης κειμένης κάτω πόλεως, ἡτις ἐκ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς παρέλαβε καὶ τὸ δονομα “Ἄκρα. Τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον, τὸ πρὸς ἀριστερὰν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι φαινόμενον ὅτι προεξέχει τῆς πόλεως, εἶνε ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Ἐν δὲ τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως τὸ ἐν τῇ εἰκόνι μας σκοτεινὸν φαινόμενον ἐκεῖνο κτίριον μετὰ τῶν τριῶν πύργων εἶνε τὸ πραιτώριον, ὅπου ἐνδιητάτο ὁ ῥωμαϊκὸς διοικητής. Ἡ ἐπιβλητικὴ καὶ ἐπιμημήκης οἰκοδομὴ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως εἶνε ὁ πολυτελῆς ναὸς τοῦ Ἡραδού μετὰ τῶν ἔξωστῶν καὶ τῶν προαυλίων του. Ή δὲ προεξέχουσα αὐτοῦ πολύστηλος οἰκοδομὴ εἶνε τὸ ιερόν, πρὸς ὃ συνδέεται πρὸς τὰ κάτω ὃ νάρμητε τῶν ιερέων, εἰς ὃν ὅδηγεται „Ωραία πύλη“ μετὰ τῆς πολυστήλου στοῖχος της. Πρὸ αὐτῆς βλέπομεν τὸν ἐσωτερικὸν νάρμητηκα καὶ τὸν βωμὸν τῶν ὄλοκαυτωμάτων καὶ πρὸς τὰ ἔξω κειμένον τὸ προαύλιον τῶν Ιουδαίων καὶ τῶν γυναικῶν, τέλος ἐγγὺς τοῦ ἔξωτερικοῦ τείχους τὸ προαύλιον τῶν ἐθνικῶν. Ἀριστερόθεν τοῦ ναοῦ βλέπομεν τὴν καρπολοειδῆ γέφυραν τὴν συνενοῦσαν αὐτὸν πρὸς τὴν ἀνω πόλιν. — Οὐδεμία πόλις μέστη τοσαύτας περιπετείας καὶ προϊβολᾶς ἐκ μέρους τῶν πολεμίων, ὅσας ἡ Ιερουσαλήμ. Ἐκ τῆς ιστορίας της μανθάνομεν, ὅτι τριάκοντα καὶ τέσσαρας φορᾶς ἐκυριεύμη καὶ ἐλεηματήμη ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε κατακτητῶν της, κατὰ τὰς πολυαριθμουσι δὲ πολιορκίας ἐκατομμύρια ἀνθρώπων εὑρόν τὸν θάνατον πρὸ τῶν ὁχυρῶν της τειχῶν. Ταῦτη ἡ ἀλλοτε λαμπρὰ καὶ ἐπιφανῆς πρωτεύουσα τῶν βασιλέων τοῦ Ιουδαία καὶ τὸ προαιώνιον κέντρον τοῦ μωσαϊκοῦ μονοθεϊσμοῦ εἶνε μικρὰ καὶ κακόπιστος ἐπαρχιακὴ πόλις, μόλις ἀριθμοῦσα 20,000 κατοίκων, ἐξ ὧν 5000 περίου εἶνε χριστιανὸν καὶ ἀλλοι τόσοι Ιουδαῖοι. Ἡ ἐντύπωσις, ἡν καθολικοῦ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως ἐμποιεῖ εἰς τὸν ἔνον, εἶνε μελαγχολική, ἀπὸ τοῦ ὅρους τῶν Ἐλαιῶν ὅμως ὁραμένη παρέχει θέαν μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπιβλητικήν. Ἀφοινεῖ δὲ πανταχοῦ ὁ ιερὸς οὐτος τόπος ιστορικῶν μνημείων μεγίστης ἀξίας, διότι τὸ παρελθόν τῆς πόλεως μεγαλεῖον ἀφῆκεν ἀνεξάλειπτα καὶ πολυπληθῆ τὰ ἔχη της ἐνταῦθα ὑπάρχεις του.